

Islanda wiimane hüüdmine:

„Waata, Ma seisan ukse ees!“

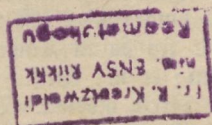
1. Jumalik teadaandmine keiser Nikolai II-sele, mis juba tõeks on läinud.
2. Jumala teadaandmine, mis veel tõeks saab minema.
3. Seletus M. Normann'i ilmutuste raamatu kohta, mis juba warem trükist on ilmunud.
4. W. Dittmann'i jutlus: „Kiideoni wõitlejad“.

Wäljaandja H. Kaswandik.

Tallinnas, 1922.

Islanda wiimane hüüdmine: „Waata, Ma seisan ukse ees!“

1. Jumalik teadaandmine keiser Nikolai II-lele, mis juba tõeks on läinud.
2. Jumala teadaandmine, mis veel tõeks saab minema.
3. Seletus M. Normann'i ilmutuste raamatu kohta, mis juba warem trükist on ilmunud.
4. W. Dittmann'i jutlus: „Küideoni wõitlejad“.

171.881

Wäljaandja H. Kaswandik.

Tallinnas, 1922.

Trükitud Sõjawäe trükikojas.

Gesõna.

Minu, kes selle esimese M. Normanni ilmutuste raamatu olen Jumala tahtmise järele wälja annud, olin sel korral, kui Jumal mulle raamatu trülli andmise ja laialilaotamise käsu andis, wälismisjoni reisi jutlustaja ja olen selles töös ühe aasta truu olnud.

Uga sest ajast, kui Jumal oma tahtmise teadwaks oli teinud Piha Waimu läbi, siis olen ma pidanud ennast wabaks paluma. Jumal on seda suurt pagana misjoni tööd Ise oma hoolets wõtnud ja mind teisele tööle kutsunud, see on: Tema wäge ja tulemist rahwale teada andma, mis nobedasti peab sündima: Waata Johan. il. r. 22. 20. ja 2 Peetr. 1. 16. Sest meie oleme oma Issanda Jeesuse Kristuse wäe ja tulemise teile teada annud, ei mitte kui need, kes omaist peast kawalasti wõtetud tühja juttude järel käinud, waid meie oleme tema suurt auu näinud.

Ei ole ma siis mitte kergemeelega sellest tööst lahkunud, kuidas ehk paljud sedo mõtlewad. Paganate misjonitöö on mulle minu noorest põlwest kõige armsam olnud ja on seda praegu weel ja Jumal teab, et ma weelgi selle töö pärast palwet teen.

Et ma aga Jumalalt olen kutse saanud teisele tööle, seda pidin ma siis enam kuulma, kas Jumalat wõi inimesi, arwaku seda igauks ise. Ja see on ka kindel, et Jumal mind, kui õige aeg tuleb, Wenemaale tagasi saadab, aga seda päewa ei ole mulle weel teada antud.

Palju olen ma sellepärast kannatada saanud ja saan ehk weelgi, et mitmed ei ole mind õiete mõistnud. Uga Jumal teab, et ma Tema tahtmist püüan täita ja ei ole mitte oma enese tahtmise järele midagi teinud. Sest ma olen ise ka tema suurt auu näinud ja Issand on tõeste Ise Ennast mulle ilmutanud Oma sõna sees, kui peeglis.

See Jumal, kes walguse kastas pimeduse sees wälja paista, on ka minu südamesse paistnud Oma sõna läbi. Ei ole ma ka mitte kuhugi efsiteele läinud, waid sellega, mis mõned efsitufels ütlewad, teenin ma just Jeesust Kristust Kes on ristil löödud. Sellepärast püüan ma ka alati head südametunnistust hoida Jumala ja inimeste wastu. Ja minu südame hea meel ja palwe, mis ma oma rahwa eest teen on see, et nemad õndsaks saaksid. (Rom. 10 : 1). Ja palun Dawetiga weel: lase mind jääda Su kotta mu päewade otsani; et ma õpiksin Su lõbusaid wiisigi tundma ja neid Su templis wõiksin järele mõelda. (E. l. 27 : 4).

Ka pean weel apostli Pauluse wiisil ütleva selle raamatu üle: „Kui teie midagi teistwiisi mõtlete, küll Jumal sed: ka teile ilmutab“ ja mõistuse lahti teeb seda õiete ära mõistma nõnda kui Jumal mulle ja paljudele on teinud. Selles raamatus on Jumala suur salaja asi teada antud, keda inimene mitte oma mõistusega ei wõi ära mõista, ega kätte saada, waid see on temale jõledus. Seda wõib ainult Jumal oma Waimu läbi selgeks teha, kes seda temalt palub.

Tallinnas,

A. Kaswandil.

Mai kuul 1922 a.

Sissejuhatus.

Meie loeme 2 kuning. raam. 22 p., et kuningas Josia ajal Jehowa käsuõpetuse raamat oli Israaelis kaduma läinud ja ülempreester Ilkia seda oli jälle leidnud Jumala kojast ja kui siis sellest käsuõpetuse raamatust kuningale ette loeti, siis kivistas tema omad riided lõhki ja kuningas kästis ja ütles: Minge küsige Jehowalt minu eest ja rahwa eest ja kõige Juda eest raamatu sõnade pärast, mis leitud. Sest Jehowa tuline wiha on suur, mis meie vastu on j. n. e. Siis läks preester Ilkia ja Ahitom ja Sawan ja Maja ühe prohveti naesterahwa Hulda juure, kes oli Nraase poja Titwa poja riietehoidja Salumi naine (ja elas Jerusolemas teises linnajaos) ja rääkis temaga. Ja tema ütles nende vastu: „Nõnda ütleb Jehowa Israeli Jumal, ütelge selle mehele, kes teid mo juurde läkitanud j. n. e. ja 16—20 salmini loeme meie, et kuningas on saanud wastuse Jehowalt selle naesterahwa läbi oma enese ja kõige rahwa tulewiku üle ja mis on ta tõeks läinud. Kui meie nüüd küsime: Mikspärast siis kuningas Josia ülemat preestrit ennast ei lästinud Jehowalt küsida selle raamatu sõnade pärast? Mikspärast taatis kuningas neid ühe lihtsa riietehoidja naese juure, kes elas teises linnajaos. Meie ei leia muud wastust selle üle kui seda, et tema sel ajal prohwetiks ali, kelle läbi Jumal rääkis. Jumal ei tule inimeste käest ei üheski asjas nõu küsima. Jumal ei ole pannud inimest ennast õpetama Rom. 9. 20. Jumal võib rääkida Anna ja Raiwase läbi. Tema võib rääkida Beetruse läbi ja võib ka veel rääkida eesli läbi, ütleb Lutherus.

Nõnda kui tema on seda teinud Piileami ajal. Tema mõtab sagedaste kõige halwema ja räägib selle läbi, et need kes usuvad, peawad ennast alandama. Aga kes alandada ei taha, see jääb tema wiha alla. Jumal paneb suureliste vastu, aga alandlitudele annab tema armu (2 Peet. 5. 5.)

Kui suur oli siiski kuningas Josia alandus ja usl meie rahwaga võrveldes? Sellepärast on tema ka armu leidnud. Kui meie loeme veel Amose raam. 7. peat. Seal leiame nõnda: Ja Amatsja Beeteli preestri meel oli paha ja ta karbas kuningale Amose peale ja ütles: ei ma suuda mitte kõiki tema sõnu kannatada. Ja Amatsja ütles Amose vastu: Sina nägija! mine, põgene Juuda maale ja söö seal leiba ja räägi seal prohveti wiisil. Ja Amos mastas ja ütles Amatsja vastu: „Ei mina olnud prohwet, ega ma olnud prohveti poeg, sest ma olisin ja noppisin metswiigi marju, aga Jehowa wõttis mind pudulokuste järele ära ja Jehowa ütles mu vastu: „Mine räägi prohveti wiisil mu Israeli rahwa vastu j. n. e. ja meie loeme 16 ja 17 salm, seal näeme kui rasked ahwardamised saab Amatsja kuulda, mis Jumal tema enese ja rahwa kohta on ahwardanud ja mis Jumal on ta tõeks teinud.

Bölgdusega waadab Amatsja metswiigimarja noppija Amase peale, kes loomade järel oli käinud ja keelab teda koguni, et tema ei pea mitte enam rääkima Beetelis ja käsib teda sealt maaltki hoopis ära minna.

Uga ta ei näe, et tema sellega just tõmbas oma peale Jumala wiha ja rasked nuhtluse. Meie loeme need rasked sõnad: „Seepärast ütleb Jehooma nõnda: Su naene peab linnas hoovais saama ja su pojad ja su tütreid peavad mõõga läbi langema, — ja sina pead roojase maa peale surema ja Jsrael peab wististe oma maa pealt wangi minema“.

* * *

Mina olen A ning D, esimene ja wiimane, kes oli, kes on ja kes tuleb, see Kõigemägewam (Joon. ilm. 1, 8). Sellega tahab Jsand üelda, et Tema kõige asjade algus ja ette määraja on ja niisama on Tema ka lõpetaja. Tema läbi on ka kõige asjadele aeg ära määratud, nagu Ta seda prohwetite suu läbi on meile teada annud, sest Jsand Jehowa ei tee midagi, kui Tema mitte ei ilmuta Oma salojad nõu Oma sulastele prohwetitele. (Amos 3, 7).

Beel loeme meie, et Jumal oli ka Warao ajal Joosepi läbi seitsme nälja aasta kindlaks määranud, see on lugeda 1 Moos. 41. Ja Joosep ütles Waraole: Need seitse head lehma on seitse aastat ja need seitse head wiljapead on seitse aastat. See on üks unenägu. — Ja nüüd kutjugu Warao enesele ühe mõisliku mehe ja targa mehe ja pangu teda Egiptuse maa üle. Warao tehti nõnda ja pangu ülewaatajad maa üle ja wõtku wiie osa Egiptuse maal neil seitsmel rohtel wilja aastal j. n. e. Jumal oli Joosepi läbi selle unenäo ära seletanud ja Waraole teadaannud. Ja see pagana kuningas on seda uskunud ja pani Joosepi Egiptuse maa üle ja andis temale läsu koha wiibimata, et tema kõik wilja pidi koku koguma neil seitsmel wiljarikkal aastal, kõigi linnadesse. Oleks Warao uskunud, et ta ütelnud: „Dotame, siis saame näha, kas see tuleb, mis Joosep ütles?“ Oleks tema nõnda uskunud ja ootama jäänud, kuni see kõik kätte tuleb, et siis wast uskuda; kas see usk oleks aidanud teda ja kõiki seda rahwast ja kas see usk oleks neid kõiki nälja-surmast ära peasta wõinud? Eks see uskumine oleks hiljaks jäänud.

Ja kui küsime: „kes oli Joosep Warao teada, et ta tema seletust ja sõnu kuulda wõttis? Joosep toodi Warao ette kui mõera rahwa hulgast ära müüdnud ori, kes pealegi wangikotta oli sattunud.“

Ja sellepärast tõuseb Warao ühes oma põlwe rahwaga Danistegija sõnade najal, kohtupäewal meie põlwe rahwa wastu üles, sest tema uskus Joosepit, aga meil on enam kui Joosep, — terve piibli raamat — tunnistusets.

Noa ajal sai inimesefugu 120 aastat ette hoiatud tulewa hukatuse eest, oga nemad ei pannud seda hoiatust tähele, ega uskunud seda, mis Jumal Noale teada andis, et weeuputus tuleb.

Nemad tahtsid seda enne näha, et siis uskuda. Nad said ka seda näha ja uskusid siis, aga see usk ei aita neid enam, sest nad olid oma uskumiseega hiljaks jäänud. Wesi tuli ja wõttis neid kõik ära.

Niisama andis Jumal Abramile kindla aja teada, et tema sugu saab nelks aastat mõera maa sees orjuses waawatud (Moos. 15, 13). Prohmet Elifa aegse seitsme aastase nälja kohta loeme 2 kuning. r. 8—1.

Israeli laste Baabelli wangipõlwe's loeme Jerem. 25. — M. Ja kõik see-
finane maa peab saama paljaks tehtud ja ära hävitatud ja need rahwas
peavad Baabelli kuninga alamaks jääma seitsekümme aastat.

Ja see suur Issanda apostel Paulus ütleb Apost. teg. 17. 26.: „Sumal on
aja määrand, mis Ta enne on seadnud ja rojad, kus nemad peavad elama“.

Meie loeme Rog. r. 1 p. 10 j.: On eht asi, mis keegi mõiks ütelda,
Maata seda, see on uus; juba see on olnud wanast ajast, mis enne meid
olnud. J siis loeme veel prohvet Esek. r. 12 p. 21.—27. Ja Jehowa
sõna sai mo kätte seda wiisi: „Inimese poeg, mis wana sõna see on teil
Israelimaal?, et teie ütlete: Palju aega juba läinud, sest kõik nägemised
on ära kadunud. Sellepärast ütles nende wastu: „Nõnda ütleb Issand
Jehowa: Ma tahan se wana sõna lõpetada ja nemad ei pea seda wana
sõna enam mitte ütleva Israelis; waid ütles nende wastu: Aeg on ligi
tulnud ja iga nägemise asi. — Ja Jehowa sõna sai mo kätte seda wiisi:
Inimese poeg, waata, Israeli sugu ütleb: See nägemine, mis see finane
näeb, tuleb wast mitte mitme päewa pärast ja see finane räägib prohveti wiisi,
mis pikka aja pärast tuleb. Sellepärast ütles nende wastu: Nõnda ütleb
Issand Jehowa: ei pea üksti Mõnu sõnuft enam kuaks wiibimo; See
sõno, mis Ma räägin, peab ka sündima, sest teie aegus, ah sina wastu-
panija sugu! tahan ma ühe sõna rääkida ja seda mõõda teha, ütleb Is-
sand Jehowa“.

See mis kuningas Salomon on ütelnud ja mis Jumal on prohvet
Esek. läbi rääkinud, sünnib meie ajal ka nõnda. See sõna mis Israeli
rahwa seas oli wanaks sõnaks saanud, on nüüd ristrahwa maal jälle
seksamaks wanasõnaks saanud. Ei ole midagi uut mis enne ei oleks olnud.
„Palju aega on juba mõõda läinud kõik nägemised on kadunud, need
olivad enne, aga mitte nüüd enam“. Seda kuuleme meie selle põlwe rahwa
seas selgeste. Aga need kes sedawiisi ütlevad, nemad ei pane seda tähele,
et Jumal on just prohvet Joeli läbi töötanud: Ma tahan wiimsel päiwil
Oma Enese Walmust wälja walada kõige liha peale ja teie pojad ja teie
tütreid peavad prohveti wiisi rääkima, ja teie noored mehed peavad
nägemisi nägema ja teie wanemad peavad unenägusi unes nägema“
(Ap. teg. 2. 17). Nemad peavad rääkima, eht nad seda küll ei tahaks
teha, aga neid sunnib Jumal seda tegema, kui see neile ka raske on.
Nõnda, kui meie prohvet Jona loost näeme. Ei ole see siis mitte kerge
töö, nagu mõni seda eht arvab, kõige rahwa wiha ja teutust kanda, mis
kõigile õige prohwetidele osaks on saanud. Seda nästab Piibli raamat
meile selgeste, kui palju prohwetid pidivad kannatama oma põlwe rahwa
seas. Ja neid on enamiste kõiki tapetud selle rahwa poolt, kellele nad
Jumala sõna teada andsid.

Aga wale prohwetid oli palju (kuninga Ahabi ajal oli neid 450;
nemad kõik sõid kuningaga laudas) ja neid austas ja kiitis rahwas. Selle-
pärast, et nemad rääkisid mis rahwa meele pärast oli.

Aga Issand ütleb: „Häda teile, kui maailm teid kardab, sest seda on
teie wanemad teinud waleprohwetidele“ (Luk. 5, 26.).

Lutteras ütleb: Ristiinimene peab lats asja uskama: esiteks, — Jumala sõna ja teiseks, — Jumala tegu“. Kui meie ainult Jumala sõna usume, aga mitte Jumala tegu, siis on meil niisamafugune usk kui Juda rahwal oli; nemad seda küll uskusid, et Jumal Mooseseaga oli rääkinud ja pidasid seda sõna wäljaspidi auu sees. Aga kui Jumal seda sõna tõeks tegi ja Kristuse imetegude läbi kinnitas nende nähes, mis oli juba ette kuulatud, siis nad ei uskanud seda poolegi waid ütlesid: „Temal on kuri waim“.

Jumal on Dmas sõnas töotanud, et Tema tahab wiimsel päiwil anda esiteks: prohwetil kuulutusi, see on Tema suu sõna, mis Tema Ise käsib üles kirjutada, ja rohvale teada anda, et nemad teada saatsid Jumala püha tahtmist. Teiseks, on tema töotanud nägemisi anda. Kolmandaks — unenägusi. Neude kolmekordse tunnistuse läbi tahab Jumal Dma sõna just wiimsel päewode ajal tõeks teha. Et sellega nende usku kinnitada, kes weel usuwad sest, et usust ärataganemine wiimsel ajal suureks läheb ristirahwa seas. Jumal on seda ütelnud ja Tema teeb seda ka. Jumala sõna käib ees ja Tema teod käiwad selle järel. Kristus ütleb: „Sest Mina ütlen teile tõeste: kanni taewas ja maa hulka läheb, ei lähe mitte hulka käsust, mis kõige wähem kiri ehk tähefene on, senni kui kõik sünnib“ (Matt. 5, 18).

Aga rahu Jumal Ise pühitsegu meid läbi ja läbi, et kõik, mis meil on: ihu hing ja waim saaks hoitud ilma laitmata Tema tulemise päewani.

Seda soowib südamest: A. K.

Jumalik teadaandmine!

Nikolai II-sele.

Selles raamatus on ülestähendatud Glawa Jumala ilmutus, mis Tema Dma nõbra ümmardajale Anna Mihkli tütar Witkmann'ile (sünd. Tõnisson) 1905 a. esimese kuu esimese päewa õösel, nägemises, Wene riigi saatuse kohta, on teada annud.

Nägemine on järgmine: Esimese kuu esimese päewa õösel, nägin ma nägemises, et mina keiserlikus kantsleis olin, aga need kes seal teenistuses oliwad, ei tahtnud mind mitte keiserliku kõrguse juurde lasta. Siis astus üks mees minu juurde, keda mina enne tundsin, ja see ütles mulle: „Wõta oma rätik peast ja kätista seda wiieks“. Kui ma seda olin teinud, siis wõttis ta wiieandama osa rätiku keskelt oma kätte ja pigistas seda kokku. Need neli tükki, mis järele jäid, wiskas ta nelja tuule poole laiali ja ütles: „Nõnda peab Weneriik lõhkistatud saama ja pisut järele jääma“. Ma küsisin: Kasand, milspärast need raskeid nuhtlused tulewad Weneriigi peale? Siis ütles ta: „Ma olen Mikael, pea Ingel. — Ma olen ilma algusest kuni maailma otsani kõikide sõjawägede ees käinud ja kus ial Wenemaa on wõimust saanud minu abil, seal on

ta seda oma lätetööga ära teotanud. Ta on omale armulisi eestkostjaid kutsunud, Jumala ja enese wahela ja pole mitte häbenenud furnute luid ja kujukid kummardada, mis inimeste lätetöö on. Sellepärast on elaw Jumal neile tundmataks saanud, Kes Oma Poja Wahemehelks Oma werega on seadnud ja hüdnud Oma Poja läbi: Et läti nüüd julgusega Jumala Nujärje juure! Jumal on mitu rumaluse aega sallinud, et nemad peaksiwad oma tegudest pöörma, ja on pila meelega ootanud. — Aga seal maal, kus nemad praegu sõidwad, walmistawad nad imetegewa kaju, mis juba rahwa teades tuhl ja põrm on. Nad kutsuwad Serawimid furnuhauast wälja ja tahawad sinna maale rahwale wõrgutamise paelaks panna. Aga see ei pea neile torda minema, sest Jumal tahab pikse läbi nende walmistajatele jutlust ütelda, mitte kaua pärast seda aega. Nad ei ple mitte Jumalalt palunud, et Jumal nende eel sisse ja wälja läiks. Nad on aasta otsa oma eestkostjatega sõdinud ja ei ole mitte wõimust saanud; ja üks aasta on neil weel sõbida. Kui nemad oma lätetööd: kulda ja hõbedat, puid ja kiwo, mis nad omale wõitjaks kutsuwad, ilka kummardawad ja kui nad neid sinna wiivad ja nendest omale ka wäli teeksiwad, siiski tahan Mina neid nende taga maha löüa. Nad oleskid sõda wõinud ära keelata, aga nad ei tahtnud seda mitte. Ma olen seda wäikest kottast (Jaapani riiki) wilistanud ja hüüdsin teda Wenemaa wastu nuhtluseks. Kui tal julgust ei olnud, siis julgustasin mina teda uuenäsi läbi. Et ta Wene laewu wäga kartis, siis näitasin Ma, mis ta uendega tegema pidi. Ja siis sai ta julgust wõidule. Ja Mikael ütles mulle, kui ta seda kõik oli rääkinud: „Sa pead seda kõik Nikolai Aleksandrowitschile teada andma, et Jumala läsi nende wastu on. Ja kui nad küsiwad: „Miks pärast?“ — siis ütles neile, et nad loeks prohwet Jesaja raamatut 59 peatükki, seal wastab Jumal Ise neile.“

S siis wärisefin ma kõigest kehast ja ütlesin: „Mina tean, kui palju Cestimaal, kus mina elasin, seal piltide pärast waewati, kes nende wastu julges rääkida, neid pandi wangi“. — Ja ma ütlesin, et kui see mulle juhtub, et ma omast elust ühtegi ei hooli, kus jääwad mu mers ja lapsed? Siis ütles Ta: „Kes oma elu hoia, see kaotab seda ära, kes aga elu kautab minu ja armuõpetuse pärast, see leiab Sigete Ülestõusmises seda jälle. Ära torda, kes ihu äratapab ja pärast ühtegi ei wõi teha, aga torda seda, kes ihu ja hinge wõib ärarikkuda pürgusse. Siis ütlesin mina: Kas ei oles ühte Weneusu meest, kes wõiks seda teadaanda? Ta wastas: „Seisa sina õpetamast, sest Jumalal on üks kõik, kas ta teeb oma tööd juure wõi wäikeste läbi.“ Mina wastasin: Ma olen Lutheri usku ja ei mõista muud kui Cesti keelt. Siis rääkis Peaingel Mikael: „Waata, ma olen sind kahelkateist aastat siin ülewal pidanud, sest sa ei ole esimene pime, waid kolmas, kellega Jumal oma nõu torda saadab“.

Ja waata, Aleksander II ajal äratasin Ma ühe pimeada naisterahwa ülesse, kes igale ühele tema elulugu ja pattu teada andis. Ta kuulutas ette, mis tulewikus pidi sündima. Tema oli see, kes ka Aleksander II-le ta surma teadaandis, ja siis wõeti ta rahwa seast ära. Ta on oma elu-

lorra kurwalt lõpetanud. Tema õhtamist ja ta filmawett on Jumal Oma mälestusesse kirjutanud igaweste. Ja jälle wõtsin Ma ühe pimeda naisterahwa Anna Lewanowa. Seitsemeteistkümnne aasta eest ülestõusmise pühal, saatsin Ma teda koguduse lotta, preeftrite juurde ja ta kuulutas wälju häälega, et Issanda tulemine ligi on, et nad oma kätte tõõft pööraks ja et Issand puhtad südamid nõuab. Aga teda peeti segasels ja ütsti ei pannud teda tähele, ta hüüdmist. Teda pandi rumalate majasse, kus ta wiimaks waimu ahastuse läbi segasels läks ja see on ta Jumala mälestuse raamatusse kirjutud ja on Jumala meeles, kes inimeste kuningriigis on walitseja. Waata neljas pime saab weel tulema ja seitse nädala päewa saab ta ksendama uulitsate peal, et ütsti lull ta hüüdmist ei pea. Ta lüüakse uulitsa peal maha ja siis on lõpp.

Siis küsisin ma: „Mis peab meie keisri perekonnast saama?“ — Nagu ma sulle enne olen ütelnud, et Tal õiglase süda on nõnda kuidas Tema Issa Issa süda oli ja et ta on ennast annud head ja kurja äratundma, siis peab temale Wene walitsus natukesels ajaks jääma ja ta ise peab rahu sees magama minema. See riigi lõhkumine ei pea mitte tema päewil tulema, et temast laks head asja on leitud, mis Jumal igaweste mälestuse raamatusse on kirjutanud. Kui ta alles weel troonipärija oli, ta ei olnud weel mitte walitseja, siis tegi ta mis ta jõudis Jumala riigi heaks. Kui ta kuulis õpetajate wangistamist, siis ei tunnud ta mitte rõõmu. Ja teine asi oli: Kui ta trooni peale sai ja kui äraandjate ja wastaste kätte läbi hauad kaewatud oliwad, kuhu palju rahwast sisse langetiwad, siis seisis ta kurwa ja haleda südamega seal juures. Kolmandama hea asja läbi on Jumal tema sülle poja liikunud, kelle aastaid pisut on, — sest, et tema Jumala sõnale tee lahti on teinud. Waata, tema neli tüdart, mis temal enne poega on olnud, tähendawad nelja Weneriigi jagu, mis kahelja aasta sees peab neljats¹⁾ ristud saama. Wene riigi küljest, nelja lotta läbi.

Ja see wiies osa, mis järele jääb, selle rahwas peab wihaft joobnuks saama ja igailks peab Oma preeftri wastu ülestõusma. Nemad peawad nutma ja huluma ja ära põgenema kui Issraeli kuniinga Ahabi prohwetid. Ja kui peaks Noa ja Daniel ja Job paluma nende eest, ei peastaks need mitte poega ega tüdart, kui ütšnes oma hinge, sest et nad on neid tühja peale lootma pannud. On see wähe, et Ma olen Romanowi sugu mehels pannud ja Wenemaa temale naesels annud ja ta pole Mulle mitte poegi ega tüdrib sünnitanud ja on minu tallelesed tühja peale lootma pannud. Sellepärast peab weikene riik teisele mehele saama ja Romanowi sugu ära saama kaotatud.

See maa jagu, kus nad praegu sõdiwad, ei ole mitte nende jekka armata. See on kui enneaegne, mis pärast ometi, ilma werewalamata oleks Weneriigi külge jäänud, kui nad poleks hoora wiisil, kui paganad seda maad roojasels teinud.

1) Issa nelja ilma taare.

Sellepärast on Minu Baha Biha kihutanud, et Ma pidin nuhtlust hüüdma. Nad peavad pisut võimust saama, aga põhjatuma lahjuga taotama ja nende suured mehed peavad langema, kelle peale nemad lootfid. Rindral Stösfeli ja ta abikaasat ja nelja teist tahan Ma wäga õnnistada, sest nad on üle kolme inimese jõu katfutanud ja nad on lootuses kindlaks jäänud ja ei ole mitte kõikumud.

Ma ehmatafin wäga ära, märhesin ja tahtsin Ta jalge ette maha heita, aga Ta ütles: „Katsu ja ära tee seda mitte. Sa pead Oma Jumalat ülepäinits kummardama ja teenima, sest ma olen su wendade kaasfulane ja olen inimeselaste teenistuse pärast wälja läkitud, kes õnnistust peawad pärima. Kui ma ehmatusest harkasin mõistma, küsisin ma: „Mil wiisil wõin ma seda korda saata?“ Siis ütles ta mulle: Mine Peterburgi linnapea juurde. Waata Ma olen temale teised mõtted annud, kui teistele. Tema saab seda kirja Nikolai Aleksandrowitschi ette wiima.

Kui meie sealt lahkusime, siis ärkasin ülesse. Ma ei oleks julgenud ühtegi sõna jellest ütelda kui Ta seda mitte tungiwalt ei oleks mu südame peale pannud ja mulle Jse teed lahti teinud ja, ei oleks ma ise üht sõnast rääkinud.

Aga kes tohtis seda sel ajal rääkida, kuld fiiski rääkisin ma seda julgeste ja mind peeti närwihaigets ja nõdraks. Teie näete nüüd ise, kes teie seda loete, kas see on närwihaiigus ehk nõdrus, wõi on see tõde olnud et Weneriil on lõhutud ja meie ise seisame lõhutud tükilise peal.

Seda kirja on minu mees kohe üleskirjutanud ja linnapea kätte wiinud. Seda kätti kahe nädala jooksul senna fisje anda, enue kui werepulm tuleb. Ja werepulm tuli 9 mal jaanuaril 1905 aastal¹⁾. Kui werepulm lõpetud oli, siis nägin ma jälle nägemist 12-mal Jaanuaril 1905 aastal. Ma nägin, et seisin Haapsalu sadama peal ja paremat kätt weepeal seisjis teisri maja, weikene nõnda kui üks wahimaja, tahutud palkidest. Sellel majal atnaid ces ei olnud ja ust ei näinud maa ka mitte. Mind aidati senna wee peale ja ma pesin filmi — ja siis wõeldi: Senna maale on üheksa jülda wett. Ma tahtsin seda wett mõeta, aga mulle wõeldi; See pole sinu asi mõeta. Siis aidati mind üles sadama peale ja ma hüüdsin: mils pärast on see wahimehe maja wee peale lükatud?

Siis hüüdis üks hääl minu selja taga, teda ma mitte ei näinud ja ütles: „Kolmat korda ksendab ilmasüüta weri Romanowi sugu pärast Peterburgi uulitsate peal ja teda on lükatud laente kätte üheksaks aastaks“. Peale selle lükatakse teda troonilt maha. See sõda, mis siis tuleb, testab iitise ja pool aastat ja häwitab kõik ära ja sinagi saad palju kannatada. Peale selle saab kõigi asjade ots kätte tulema.‡

* * *

Selle üheksa aasta sees nägin ma palju nägemisi weel, mis mu mees üles kirjutas, aga need wõeti mu käest ära mu lesepõlwes. Sest

1) See oli mahalaftmine Peterburgis teisri käsul.

mu mees suri teisel sõja aastal. Selle kirja, mis siin teie ees lugeda on, seda tõi üksi Eesti wend üle piiri Gestimaale 1919 a. ja siin on wõimalik olnud seda trükkida anda.

Ma palun — omad palwe läed wälja sirutades, teie poole, kes teie weel usute, et teie oma hinge peastaksite. Ma ei oleks seda ilmutust mitte trükkida annud, kui ma Issandalt ei oleks seda käsku saanud.

Nüüd soowin ma seda õnnistust kõigile, et ükski meist Jumala riigist ei puuduks.

Enne kui ma seda kirja kirjutatud sain, palusin ma enesele ette lugeda (sest et ma ise lugeda ei näe) seda waimulikkude ilmutust, mis Jumal Dr. Normann'ile Narwas oli ilmutanud 1921 a. Esiteks lasksin ma seda wähe lugeda ja ma küsisin palwes Issanda käest: Mis Tema sellega meile ütelda tahab? Siis öeldi: „Kolme päewa pärast pead ja teada saama“. Siis lasksin ma kolmel päewal seda raamatut enesele lugeda ja kuulasin seda palwet palumisega ja tõlise walwamisega. Siis neljandama päewa hommikul öeldi mulle nõnda: See raamat on neile, kes raske kõrwadega kuulewad ja südamest ümber ei pööra ja Mina ka neid ei paranda need teeb ta weel kõwemaks. — Nalle, kes üürisefeks usuwad on see kui ole tuli, mis leegitsewalt tõuseb ja maha wajub, tuhaks saab ja neile midagi kasu ei saada.

Kõigile neile usklikkudele, kes südamest põgeneda tahawad, — on tema elu wägi õnnistuseks. See on Jumala tunnistus selle raamatu kohta, mis ma olen kuulnud ja mis mulle on räägitud.

Nüüd lõpetan tunnistada mina Jumala ees, kes teab et ma ei waleta, et see tõeste kõik Jumalast on mulle teada antud ja kästus kirja panna. Paljud inimesed on weel elus, kes sel ajal Peterburgis elasid, kellele ma siis rääkisin, kes ka teawad tunnistada, et see tõeste nõnda on olnud, mis mulle Jumalast oli kästus teada anda Wene keisrile. Olen juba nüüd 63 aastat wana ja ootan oma peasemist.

Uuu kiltus ja tänu olgu ainu targa Jumalale nüüd ja igaweste, kes midagi ei tee, kui Tema enne teada ei anna Oma salajad nõu.

Anna Wiikmann

Elan nüüd Pärnu linnas, enne elasin Peterburgis, kust ma optandina Gestimaale 1920 aastal tulin.

Rõik on kadunud.

Nüüd on aeg, kus Jeesus ruttab,
Aru nõudma rahwa läest.
Rõik mis filmal oli kallis,
Tule läbi hukka läeb.

Ilma rikkus, luld ja wara,
Mu ka oli asjata.

Need nüüd kaduvad ju ära,
Sing jääb fiiski aitmata.

Kes nüüd hakkab Peastjast kinni,
See on Jssand Jeesus Krist.
Kellel on weel usu jõudu,
Küll see abi leiab fiis.

W. Normann.

* * *

1. peatüf.

See oli 12-nes kuu 17-da päewa hommikul 1921 a. Nägin ma nägemises, et ma olin Aleksandri kirikus ja kuulsin neid sõnad: Armas-tage Jumalat kõigest omast südamest, kõigest omast meelest ja kõigest omast wäest ja oma ligemist kui iseennast. Tõsine kuulutus tuleb Jumala wäest ja õnnistus Jumala kartusest ja pühitsus Tema püha seadustest. Kes Jssandast seatud sakramendid auukartuses peab ja Tema ewangeliumid armastab, need on Tema ustawad teendrid ja tema teendrid jääwad tema õnnistud altari juure ja Tema jagab neile seal Oma anded. Jssanda õnnistus on Tema püha seadmistest sees. Aga seltsid ei ole mitte Jssandast seatud, waid inimestest ja Jssanda õnnistus ei ole mitte seal ja kes nende peale loodab, ei jessel ole armu kohtu päewal. Amen.

See oli 1. kuu 17. päewal 1922 aastal. öelbi mulle nõnda: Teie räägite nüüd oma kannatustest. Aga teie saate fiis kannatama, kui Inimese Poeg tuleb.

Räägi seda rahwale: Mina ei kuule fiis teie nutu healt, kui teie nüüd ei kuule Minu noomimist. Amen.

2. peatüf.

Kui selle ilmutamise raamatu pärast lõik asjad mu kõrwade ette toodi, misjuguft segadust see rahwa seas sünnitas ja Jumala sõna sulaseid pahandas, fiis olin ma wäga rõhutud ja tundsin lahju nende pärast ja ütlesin: Oh Püha Looja ja Jumal, miks pärast pidi see nõnda olema? Kui kallid oliwad mu endised päewad, kui ma kõigil tundmata olin ja aukartust tundsin Su püha kodade ja Su sõna sulaste wastu. Aga nüüd teotawad nemad mind halastamata, keda ma nii hellaste armastasin. Püha Jumal, Sina oled südamete tundja ja mõistad meie mõttet laugelst ära. Sinu püha film näeb, kas on walet mu südames, ma ei tee seda mitte oma rumala mõistuse järele, ega edewuse pärast Oh Püha Kolmainus Jumal. Sina oled mind läsklinud, oga waata nüüd mõistab see rahwa sugu lohut mu peale¹⁾ ja ma olen nende ees kui mahalangenud leht ja kui üks ära kuivanud kõrs, sest ma olen halwem kõige inimeste

1) Jer. 15 : 10, 11.

laste seast ja ütski ei hooli minust. Oh Püha ülestõusnud Jssand, ära jätta mind mitte maha, mu süda on ära sulanud ja filmawesi otsa saanud, ei ma suuda kauem seista nende teotamiste ees. Kui see võiks olla, oh püha Sooja, siis laota ära mu nime maa pealt. Sest ennem tahaksin ma ära kaotawaks saada, kui selle rahwale komistuseks olla, keda Sa Jssand nii kallil hinnaga oled lunastanud. Ma ei palu armu üksi omale, waid kõige rahwale, sest Sina Püha Dhuri Tall kandsid kõige maailma patud. Mis on minu üs'il hing Jssand sinu ees. Sina ei ole mitte ükslute Ünnistegija, waid kõige maailma walgus. Seepärast palun ma kõige rahwa pärast nende hinge tahju ära tundes: „halasta oh Jssand nüüd kõikide peale Oma helbuse pärast ja soleta ära need riitu asjad ja saada kõikid tõhise meeleparandamise poole, Sa Püha Jssand ja Ünnistegija, Sa oled meid Oma kallil werega lunastanud ja meie oleme kõik Sinu pärast. Amen.

See oli 22 päewal 1 kuul 1922 a. kui ma nõnda alandlikult olin palunud ja Jumala ees oma südame wälja laotasin, siis räägiti mulle Jssandast nõnda:

Täna päew on weel nõnda: „Kirjatundjad ei usu Mu sõna, see on neile kõwa¹⁾. Ole julge, ära larda, Minu käsi on sinuga. Ma hoian ja wiin sind Ise need päewad, mis sull weel elada on. Ei Ma taha sind mitte ära kaotada, nõnda kui ja palud, waid Ma tahan jelle rahwale ilmutada, kui kuri ja kõwa on nende südametunnistus ja kui palju peawad nemad kannatama, kui nemad meelt ei paranda. Sest Minu tahtmise wastu elkiwad nemad iga päew, kui mõistmata lambad. Nemad ei pane tähele Minu häält, et Mina nende hea karjane olen. Miskpärast räägivad nemad oma südametunnistusest, kas see on puhas? Kas nemad tundsid seda aega, kui nemad Minust ära elkisid ja seda aega millal nemad Mind maha jätsid? Kas Ma olen näinud nende walusaid pisaraid ja walus walatud filmawett, et Ma nende peale oleksin wõinud halastada? Ja kui nemad nüüd julge meelega Mu wastu räägivad ja oma õiguse peale loodawad, siis ei wõi Ma neid mitte nuhtlemata jätta. Kes alandliku meelega Minu abi otsib, see saab armu, aga kes ennast alandada ei taha, see jääb Mu wiha alla. Amen.

Oh püha Jumal, Sina tead kõikide südame salajad mõtted. Ma ootan Sinu õiget lohtu otsust ja alandan ennast waitkes kannatuses Su püha tahtmise alla, ja tahan kõik häbi ja teotust rõõmuga landa, mis iial weel kannatada on. Ma tänan Sind püha Jssand ja Ünnistegija, see on Su juur helbus, et Sa mind oled wäärt arwanud landa. Amen.
M. Normann.

3. peatük.

Õhimesel päewal kolmandama kuu hommitul 1922 a.²⁾ sai Jssanda sõna mu kätte sedawiski: Trööstige mu kurba rahwast, kinnitage argu ja noomige jultunuid ja üleemeelseid, kes Minu wastu hakkawad julge mee-

1) Jer. 8, 8—9.

2) Jer. 7, 33.

lega ja Minu nõu tühjaks teewad. Kas peaksin ma nende käest küsima, mil päeval Ma tulen, ehk peaksin Ma nende käest nõu küsima, kelle läbi Ma räägin. Kas teavad nemad seda, kes Mu meelepärast on. Ma teen Oma tööd ilma nendeta, nõnda kui see Mu meelest hea on. Aga kes Mu tahtmise järele ei taha teha, kas maksab nende töö Minu ees? Kas nende meel on Minu meel ja nende tahtmine Minu tahtmine. Ehk tahavad nemad Mulle seadused teha, mille järele Ma pean käima? Kas nemad on Minu seadusi pidanud ja nende järele teinud? Miks pärast teotavad nemad Minu püha koda, ja teewad seda rõõvli-auguks. Mis tööd tahavad nemad teha ilma Minuta. Kui nemad Minu lojost ära lähewad, siis ei tee nemad Minu tööd, nemad ohwerdavad ebajumalale. Aga Ma tahan nihtluse nende peale saata. Ma teen tõeks seatud päewa, mis Ma olen üelnud. Aga nende lehad tahan Ma lindudele anda¹⁾ ja roojaks põldude peale. Kui nemad armu ajal ei kuule Minu healt, ei nihtluse ajal kuule Ma nende healt. Kas Ma olen paunud inimest innast õpetama. Ma tahan, et nemad Minu käest nõu küsiwad. Kes julge meelega Minu vastu hakkawad, need peawad ilma armuta hukka saama. Kas Ma olen teifets jaanud, kui Ma algusest olin. Ma tahan tulla ja seda rahwast sootumaks ära kaotada, kõige maa pealt. Mina olen Issand Jehowa, kelle pärast on kättemaatsmine. Amen.

Aga Sina ole julge ja ära karda mitte, Ma olen sind hoidnud wale usu ja wõera õpetuste eest, et sina ei ole oma riideid seal roojastanud ja see olgu ka neile teada, et ma seepärast sinuga räägin.

4. peatükk.

Kolmandama kuu teise päewa hommikul 1922 a. sai Issanda sõna mu kätte nõnda: Kirjuta need sõnad: Ma ei wõta neid mitte kuulda kes Mu kogudust on maha jätnud. Nende palwed ei ole mu meelepärast. Si mull ole rõõmu nendest. Ma tahan neid nende kanguse pärast nuhelda, et nemad Minu tahtmist tähele ei pane. Mis on üks inimese laps, et tema ennast ülendab üle Minu seadmiste, mis Ma nende wanematega olen teinud.

Kas nende seadmised on paremad, kui need, mis Mina olen teinud. Sina pöörane ja sõge rahwas, tuletoige meelde Mu kogudust, kus on wägewad teod sündinud. Kas Ma olen täna päew teine, kui Ma siis olin. Aga Ma olen teid maha jätnud mitmeks aastaks teie kurjuse pärast. Ma olen teid annud roojaste ja elkitajate waimude hooleks, kes teid on elkitanud wale teele. Ja teie kiitete oma kurjuse sees, oise kui oleksid need Minu teed, mis teie kätte. Aga Ma hüüan teid: pöörge weel tagasi Mu seadmiste poole. Minul on üks kogudus, mis Ma olen seadnud. Aga seltsid olete teie ise seadnud, Mina ei tunne neid mitte. Ma olen seadused teinud teie wanematega, mispärast teie need ei pea. Kui teie pöörate tagasi endiste seadmiste poole, siis tahan Ma teie peale halastada. Aga kui teie mitte Mu noomimist kuulda ei wõta, siis jääte mu wiha alla.

1) Jer. 7, 33.

Ma tulen seatud päewal ja tahan teise kättematsta Oma õige nuhtluste läbi. Ma olen pühaste vihastanud selle pöörase rahwa peale. Ma ei anna mitte järele, kuni Ma neid jootumaks ära kaotan. Ma wõtan oma sõna selle rahwa käest ära ja annan seda teise rahwa kätte. Mina olen Jehowa ja see peab tõeste nõnda sündima. Amen.

Seletus M. Norman'i ilmutuse raamatu üle.

1—2 peaiühtis räägitakse M. Norman'i südame loost ja seespidiest wõitlusest, millest tema pidi läbi wõitlema. Sellega walmistas Jumal teda ette, enne, kui Ta Oma tahtmist tema läbi tahtis teada anda. Seda loeme ka Danieli raamatus 9. peat. et saruasel wiisil ka prohwet Daniel alandliku palmega oma ja kõige rahwa pattu üles tunnistades, Jumala poole hüüdis. Ja 10. peat. loeme: Neil päiwil olin mina Daniel leinanud kolmpäewade nädalad (2. 5.) Ja mina Daniel nägin ühtä seda nägemist ja mehed, kes minuga olid, ei näinud seda nägemist mitte: onnemeti langes suur wäristus nende peale, et nemad põgenesid ja eest ära pugesid. Ja mina jäin ühtä järele ja nägin seda sinast suurt nägemist ja mulle et jäänud rammu, ja mo ilus nagu muudeti minus pahaks ja ma jäin rammaks (9. salm). „Siis uinusin ma raske unesse filmil maha“. 11. salm. Ja kui Ta minuga seda sõna rääkis, seisin ma wärisedes. — 16. salm. Mo isand, see nägemise pärast pöörleb walu mo sees, et ma rammaks jäänud.

Ja mina Daniel sain nõrgaks ja haigeks mõneks päewaks; pärast tõusin ma üles ja tegin Kuningaga tegemist; ja ma ehmatasin nägemise pärast ja ütles ei mõltnud seda (8. 27). Selles näeme meie nüüd, et Daniel mitte ühtä ei olnud ja ehk tema küll mees oli, ei ole ta nende nägemiste ajal terweks ega tugewaks jääda wõinud, waid on hirmu pärast wärisenud, ohastust tannud, haibeis jäänud ja sagedaste raske une sisse wajunud. Nõnda, et Jumal pidi mitu korda teda üles äratama ja linnitama, öeldes: „Ära kardada, et ole julge“. Kõik tuleb seatud ajal, et ole julge.

Ja Kristus on Keesemanis hirmu tunnud, palunud ja täskis jüngerid ühes Temaaga paluda. Meie peame ka Tema kannatamistest osa saama, muidu ei ole meil osa Tema auust. Weel loeme ülemas laulus 3. peat.: Oma woodi peal olen ma mitu ööd oisunud, keda mo hing armastab, — ma olen Teda otsinud ja Teda mitte leidnud. — Ma tahan oise üles tõusta ja mööda linna ümb r kaita uulitsate ja turude peal, ja otsida keda mo hing armastab. — Natukese aja pärast, kui ma neig sain mööda läinud, laitsin mina wast Teda, keda mo hing armastab. 3. peat. on temale teadaandmine Ünnistegija poolt, milles tema surma päew ja usklikude ära wõtmine on üles tähentud. Nii samuti sai ka Danielile tema alandliku walwe peale Jumala ingli läbi tulewa'ed sündmused teada antud, milles ka aeg on kindlaks määratud kõige asjadele (Dan. 9. 21 — 27). See

teadaandmine tästi rahvale kuulutada. Et ta mitte ei teo, kes temaga räägib, küsib ta nagu Saulus Damasuse tee peal „Kes Sa oled?“ ja saab vastuseks: „Sinu hinge Õnnistegija“. Sarnasel viisil wastab ka Issand Saulusele „Mina olen Jeesus, teda sina togatusad (Ap. teg. 9, 45). Kui Issand Jeesus M. Norman'ile hinge õnnistuse üle rääkis, tõuseb temas tahtmine küsida noorte usu wõitlejate saatuse üle, nagu seda Peetrus Johannese üle küsis, kui Issand ennast Oma jüngeritele Liberia järwe ääres peale Ülestõusmist näitas, ja saab Issandalt vastuse. (Joan. ew. 21., 20—22) 4. peatükk räägib, kuidas Õnnistegija Oma auru temale ilmutab, kui tema oma palwe ohwrit teeb. Issand ja Õnnistegija ütleb: „Aga kes Mind armastab, teda armastatse Minu Isast ja Mina tahan teda armastada ja Iseennast temale ilmutada“. (Jon. ew. 14, 21). Ja Ap. Peetrus ütleb: „Et ille peate ohwerdama waimulikusi ohwrisi, mis Jumala meelest diete armjad on Jeesuse Kristuse läbi“. (1. Peetr. 2, 5). Palwed oh mis imeline, wõiwad taewast awada. 5. peatükis on nägemises näidatud asju ja sündmusi, mis Jumal nende kolmel armu aastal teha wõtab, kunni usklikude ära wõtmiseni. Jeesus ütleb: „sell samal wõwel on kaks ühes woodis: teine peab wastu wõetama ja teine maha jäetama“ jne. (Luk. 17, 34). Selles nägemises näidatakse, et suur usuline ärkamine saab enne Õnnistegija ilmumist olema. Ju see on tõeste ka juba alganud.

6. — 7. peatükis on Issanda teadaandmine, et tema noorte usklikudest on kolm ära walinud¹⁾. Dsse samal wiisil walitses Jeesus Omale jüngerid ja nimetas neid apostliteks. Nende hulgas oli Peetrus, teda ta kalsjuts nimetas, eht tema siis weel kalsju kindel ja lõikumata ei olnud, sest ta langes ja salgas Jeesust ära. Aga hilsem pärast Nelipühi päewa sai tema alles kalsjuts. Nõnda on ka nüüd mõningad usklikud, teda Issand on ära walitsenud, eht nemad küll alles selles seisutohas on nagu Jeesuse jüngerid enne nelipühi päewa ja Püha Waimu wälja walamist olid. Sellepärast ei wõi naad reel püha kirja sügawust ära mõista. „Seda wõib ainult Jumal Oma Waimu läbi neile ilmutada: Sest Waim uurb lõik asjad läbi, ka Jumala sügawused: Aga waimulik inimene mõistab küll kõik ära ja teda ennast ei mõisteta üheski ära. (1. Kor. 2; 10. 15). „Teda peatasse ennast kahtlasels inimeseks“, ütleb Lutherus.

8. peatükk. — Selles peatükis sündinud lugu ei wõi meie muuks kui imetähels toewas nimetada sest nõnda on Jumal prohwet Joeli läbi ütelnud: „Ja Mina tahan imetegusi anda ülewal taewas ja tähti all maapeal“. (Ap. teg. 2: 19). Seda sündmust peawad mõningad püha kirjale wastukäiwaks. Aga kui meie püha kirja siise sügawamalt waatame, siis ei leia meie mitte, et selles peatükis sündinud lugu püha kirja wastu oleks. Sest meie loeme teises Usutunnistuses need sõnad: „Ala läinud põrgu hauda“, kuhu Kristus nagu 1. Peetr. raam. 3. p. 9. s. kirjutud on: „Armud kuulutanud waimudele, kes ennemulste ei uskunud, kui Jumala pikk meel ootas Noa päiwil; ja edasi loeme 4 p. 6. „Sest seks on sur-

1) Et nimele asemel ainult tõhed on, siis on see nende oma soowil ära jäetud.

nutele armu õpetus kuulutatud". Joan. ilm. 1: 18, kus Kristus ütleb: „Ja minu käes on pörgu ja surma võtmed“, ja 3 p. 7 f., kus öeldud on: „Kellel on Taweti wõti, Kes lahti teeb ja ükski ei pane kinni ja Tema paneb kinni ja ükski ei tee lahti“. Ap. Paulus ütleb: Oh seda Jumala rikkuse ja tarkuse ja tundmise sügawust: Kuis ära arwamata on Tema kohtumõistmised ja ära mõistmata Tema wiisid“. (Rom. 11: 33). Nendest püha kirja sõnust näeme meie, et Jeesuse Kristuse käes on surma ja pörgu üle meelewaid, sest kõik on Tema alla pandud, et Tema wõib ka nüüd weel mõningad iseäralikul teel wälja tuua, kui keegi kes armu ja õnnistust on igatseuud ja kui temal seda wõimalik ei olnud enne surma saada, siis usume, et Jeesand wõib seda weal seal pool surma jõge anda ja armu kuulutada just nõnda kui Noa aegse rahwale kes ennemuiste ei uskunud kui Jumala piirmeel oatas.

Selles samas peatükis on näidatud weel, et Õnnistegija läks kohtumõisija juure ja rääkis temaga selle ära kadunud hinge pärast. Meie Jeesand ja Õnnistegija on Kuningate Kuningas, Kelle kätte on aruandmine ja kohtumõistmine antud. Et Tema nüüd Kuningas on, siis on Temal ka kohtumõistjad, sest ap. Paulus kirjutab 1 Kor. 6: 3. nõnda: „eks teie tea, et meie peame inglite peale kohut mõistma“, ja Joan. ilm. 1: 6. loeme: „Ja on meid Kuningaiks ja preeftriks tõstnud Jumalale ja Oma Jale...“ Seega näeme, et Kristusel on kaas kuningad ja kohtumõistjad, sest kui maapealsestel kuningatel on kohtumõistjad, palju enam taewase Kuningate Kuningal.

M. Norman'i öde, kes haigemajas enne surma usutundmisele ärkas, tahtis õnnistust ja igatset Jeesanda armulauda, aga ei olnud kedagi, kes oleks õpetajat kutsuma läinud ja nõnda suri ta ilma õnnistufeta, sest ta oli Jumala solgaja. Aga Jeesand ütleb: „Kui teie ei söö inimese Poja liha ega joo Tema werd, siis ei ole elu teie sees. Kes Minu liha sööb ja Minu werd joo, sell on igawene elu. (Jon. ew. 6. 53—54). Olse nõnda, kui nälgjane, kes suremas on, ihulikku rooga igatseb, ja kui tema seda ei saa, siis ei wõi see igatus ainult temale elu anda, waid tema peab surema, kui temale rooga ei anta.

Nüüd aga, kus Jeesand on armu aja nõnda lühikeseks määranud, siis on Ta kõik armu uljed lahti tehtud armu aja lõpul, enne kohtu päewa, Jeesand üksi wõib seda haawa parandada, mis Tema lapsel väga walus on kanda, kui see oma põhjatuma häda sees Tema poole hüüab. Jeesand Õnnistegija, kelle käes on pörgu võtmed, wõib taewas weel imet teha ja õnnetuma hinge surma wallast wälja tulla lubada, keda Abraam ega ükski püha ei wõinud teha.

9 — 12. peatükk. — Jeesand annab M. Norman'ile mitmeid asju teada, mis tema oma ja usklikude kohta väga tähtsad on. Niisama hoiatab Jumal ka hooletumaid ja leigeid, nagu Ta seda Noa ajal tegi. „Siis ütles Jehowa: Minu Waim ei pea mitte igaweste inimeste sees noomima, sest et nemad liha on, aga nende päewad peawad olema jada kaks kümmeend aastad. (1 Mos. 6. 3.). Nõnda kui Jehowa Jumal kõik

Noale teada ardis ja armu aja kindlaks määras. Otsi nõnda peab Inimese Poja tulemine olema. Matt. 24: 39. Siis on Jumal ka nüüd Oma nõu tahtnud teada anda, ja armu aja kindlaks määranud, mis juba prohwet Danieli raamatus enne on kirjutud, aga lästi pissferiga linni panna, kunni aeg olta saab, siis töötas Jumal seda lahti teha (Dan. 12: 11—12).

Jumal ise on seda käskinud üles kirjutada ja ja rahwale teada anda, et nemad oma meelt wõltsid parandada weel sell hõltsel ajal, kus armu uks lahti on. Ja et need sõnad ou Jumalast wälja antud, see on tõeste kindel, kas inimesed seda usuvad, eht mitte. „Nõnda ütleb Jeesand Jehowa. Aga kuulgu nemad, eht kuulmata. Ja sa pead Minu sõnad rääkima nende wastu“ (Esel. 2: 5—7). Ka siis kui prohwetid rääkisid, ei paljud uskunud, et see sõna Jumalast oli antud. Meie loeme (Ser. 37: 17): Ja kuningas Sidkia läkitas tema juure ja lastis teda tuua ja kuningas küsis temalt salaja omas kojast ja ütles: Kas sõna on Jehowa käest? ja Jeremia ütles: On jah; jne.

M. Normann'i ilmutuste raamat on kahes jaos. Esimeses jaos on üles pandud, et Jumal temale surma päewa ära määras ja seda temal rääkis rahwale teada anda. Olgu siis teada, et mitte tema ise, waid Jumal selle päewa ära määras. Rahtlemata tahtis Jumal sellega inimeste usku läbi katsuda, nõnda kui Jumal Abraami usku läbi kuulus. Meie loeme 1 Mos. raam. 22 peat. „Ja see sündis pärast seda lugu, et Jumal Abraami kuulus ja ütles tema wastu: Abraam! ja ta ütles: Siin ma olen. Ja tema ütles: Et wõta oma poeg, kes sinu ainus, teda sa armastad, Izaak, ja mine Mooria maale ja ohwerda teda seal põletamise-ohwriks ühe nende mägede peal, mis Ma sulle tahan öelda.—Ja Abraam tõusis üles pani oma eesli sadulasse— ja läks senna paika, mis Jumal temale oli öelnud“. Abraam uskus Jumalat ja oli sõnakuulelik Jumalale. „Ja Abraam pistis oma käe wälja ja wõttis noa, et ta pidi oma poja ära tapma. Ja Jehowa ingel hüüdis tema wastu taewast ja ütles: Ära pista oma kätt poisi külge ja ära tee temale midagi; sest nüüd tean Mina, et sina Jumalat kardad ja et sa oma ainust poega ei ole mulle mitte ära teelanud“. Kui meie küsime, eks Jumal juba enne teadnud, et Abraam Teda kartis? Meie usume, et Jumal küll teadis. Aga nüüd selle läbi sai awalikuks Abraami kindel usk ja sõnakuulmine, mis temal enne oli kui ta oma poega ohwerdama läks. — Riisamuti katsus Jumal Israeli laste usku läbi pikal ja wawalisel kõrbe teel ja selle läbi sai awalikuks nende kerge-meel ja uskmata-meel ja neid on kõrbe maha lööbnd nende uskmata südamel pärast. Naad ei wõinud töötust kätte saada, mis Jumal neile wandes oli töötanud.

Nõnda sai ka awalikuks M. Normann'ile Jumalast määratud surma päewal, selle aegse inimeste nõder usk ja kerge meel, mis neil enne warjul oli, kunni Jumal nende usu läbi katsus. Kui Jumal M. Normann't ja need kolm sai kutsunud Oma Wiinamäele tööle, mis nüüd wiimisel päewade ajal peab tehtama, siis ei wõtnud need kolm seda kutsu otsekohe wastu, waid tahtsid nagu sunnida Jumalat imet tegema, et siis uskuda, wõides:

küll meie siis usume, kui tema sureb. Aga jumala teed ei ole mitte meie teed ja Tema mõtted ei ole mitte meie mõtted. Kui Jumal nägi et need kutsutud ei olnud küllalt veel tõlbitud Tema tööle (aga kui need kes kutsutud olid ei tahtnud tulla, siis kutsuti nende asemele teised pulma mõrad). (Lut. 14: 21).

Sellepärast mõttis Jumal oma sõna tagasi, nende uskumata südame pärast. Ja ei teinud seda mitte, mis Tema pidi tegema. Tähtis M. Normann'i veel elama ja ei määranud temale enam teist surma päeva (nõnda kui paljud seda kohta õieti ei loe). Waid pikendas seda armu aega pool aastat edasi: see oli 1. maist 1-se oktooberini 1921 a., ja siis mõttis Jumal nende asemele teised ja andis Oma sõna nende kätte, kes seda featud ajal pidid wälja kuulutama, mis Jumal oli seadnud. Ja oktoobri kuul on Jumala sõna rahwa kätte wälja läinud, nõnda kui Jumalast oli öelbub.

Kui need esimesed kutsutud oleksiwad uskunud ja seda tööd oma peale võtnud, mis Jumal neid käsles teha, siis oleks juba Mai kuul see sõna wälja läinud. „Aga pool aastat on pikendud seda aega, teie kurja ja usmata südame pärast“, ütleb Jumal. 20 peatükis selles raamatus Ja nüüd, see oli 20 p. 4 kuul 1922 a. on Jumal ütelnud veel tema surma päewa kohta nõnda: „Kui teised ei uskunud, siis pidid sina jääma elama, neile silma imets ja nende ette komistuseks“.

Meie loeme ka prohwet Jeremia raamatus, kus Jumal on lubanud sõnatuulmata rahwa ette komistuse asju panna, kes tema sõna ei kuulnud. Ja ma olen wahimehi teie üle seadnud; pange tähele pasuna healt; aga nemad ütlerad: Meie ei taha tähele panna. — Sellepärast ütleb Jehowa nõnda: Waata Ma panen selle rahwa ette komistuse asju ja nende peale peawad komistama isad ja lapsed ühtlasi, naaber oma naabriga lähewad hukka. (Jer. 6. 17. 21). Ja Mooses, kes esimene on, ütleb: Ma tahan teid äritada nende läbi, kes ei olnud minu rahwas ja tahan teid wihaseks teha ühe rumala rahwa läbi. (Rom. 10. 19).

Lõpuls on veel minu nimi nimetud. Seda ei ole ma mitte ise tahtnud senna kirjutada, waid ma olen sell wiisil trükiti annud, otse nõnda, kui Jumal oli teda üles kirjutada käskinud. Aga algkäsitiri on praegu veel alles M. Normanni käes Narwas. Sealt võib igäiks seda lugeda kes tahab tunnistuseks, et see muudetud ei ole. Ainult ma olen seda ümber ehl wälja kirjutanud trükitimise tarwis.

Meie loeme Jeremia raamat. 45 peat. nõnda: „See on see sõna, mis prohwet Jeremia rääkis Baruki, Ner'ia poja wastu, kui ta need sinatsed sõnad kirjutas raamatu fisse Jeremia juust sedawiisi: Nõnda ütleb Jehowa Israeli Jumal sinu pärast Baruk j. n. e. Baruk oli siis selle raamatu kirjutanud Jeremia juust ja tema oma nimi on ka Jumalast nimetud selles raamatus, mis ta ise on pidanud üles kirjutama.

Siis on veel kolm kirja, kolme usufeltfile iseäranis Jumalast antud, milles Issand käseb neid wiibimata oma meelt parandada näidates neile

nende wead ja et nad oma Jsa totta tagasi pööraks, kust nemad on ära lahkunud. Aga selle rahwale, kes ei ole mitte ära lahkunud kirikust, on öeldud mitu korda: „Olge usinad ja peastke oma hinge. Kes nüüd oma südamel kõwaks teeb, see peab kõwaks jääma, aga kes oma õnnistust taga nõuab, see peab ära peastetud saama“ j. n. e. Sellepärast on Jumal küll mitu rumaluse aega sallinud, aga nüüd kuulutab tema kõigile inimestele kõigis paigus, et nemad peawad meelt parandama (Ap. teg. 17; 30).

Nõnda on ka Jssand esimese ristilõuguduse ajal Johannesi läbi seitse kirja saatnud seitsemele kogudusele Aasiamaal. Aga meie teame, et sell ajal juba palju rohkem kogudusi oli. Aga neist seitsemest kirjast pibi küll olema, et igauks wõis ennast selle walgusel läbilatsuda ja selle järele oma meelt parandada. Kirjas Ewrejuse koguduse inglile on ka öeldud: „Aga see on sull, et sa Nikola ususelt si tegusid wihtad, mis mina ka wihtan“. Ja kirjas Pergamuse kogudusele loeme: „Nõndasamuti on sull ka neid, kes Nikola ususelt si õpetusest kinni peawad, seda wihtan Mina“. (Johan. ilm. 2: 6, 15).

Olgu siin weel mõned pübbli salmid:

Jer. 7: 11 „Dns seefinane koda, mis peale mo nimi nimetud, rõõwlt koobas teie meelet? Ka Mina Jse, waata, Ma olen seda näinud, ütleb J'hoowa“. Ja Matt. 23. 19, 10. „Teie jõledad ja sõgedad! sest kumb on ülem, ohwer wõi altar, mis ohwrit pühitseb. — Ja kes templi juures wannub, see wannub sellesama juures, kes seal sees elab“, ütleb Jssand ja Õnnistegija. Kõik need, kes Jumala koda teotawad, teotawad ka sellega ühes Jumalat.

Sellega näitab pühakiri meile, et Jssand on pühakoda ilka pühaks wõtanud, waata ratta selle peale, kas pühakoda teurid alati õiged olid ehk mitte. Sesi see sõna: pühakoda saab nii mitu korda ewangeeliumis ja apofilite kirjades ka uue seaduse ajal nimetud.

Rideoni wõitlejad.

Ewangelist Viktor Dittmann'i juhus 1909 a.

(Kohtumõistjate raam. 7. peat. 1 — 8 ia 16 — 22 sal.).

Mida Issand meie päewil ristikogudusez torada saadab, seda walgustab Ta imelikul wiisil mitmesuguste näitlikkude wana seaduse prohwetlikkude eeskujude läbi. Terwe kohtumõistja Rideoni lugu on üks suur ühine pilt Jumala töötamisest meie päewil ristikoguduses, sellest, kuidas Jumal mõnede wäheste eeskute läbi Oma risti'ogudust tema sulasepõlwest, üha meelewalla alt peastab ja kuidas Ta esmalt Oma eeskute Kristuse ülestõusmise auu sisse wiia tahab.

Rideon — see nimi tähendab: kangelane, läbimurdja — see nimi tuletab meile seda töötust meelde, mida Jumal prohwet Mika (2, 13) läbi annab: „See, kes wägise läbi tungib, läbi murrab, peab nende eel üles minema; nemad peawad wägise läbi tungima ja wärawaist läbi minema, ja sealt jälle wälja minema; ja nende kuningas peab nende eel läbi minema, ja Jehowa nende esimeses otsas“. Kristus ise on see suur läbimurdja, kes Oma surma, ülestõusmise ja taewaminemise läbi pimedusest, surma kibiditusest ja kaduwaist elust läbi on murdnud ühe uue suremata elu walgusesse ja armastusesse Jumala paremal käel taewas. Kristus on kui esimene surnute seast, see suur waimulik Rideon ja Tema wiib Oma terwet ristikogudust ühte niisugusesse wõitlusesse ja ühele niisugusele wõidule, kuidas meie seda Kohtumõistjate raamatus Rideoni loos kirjeldatud leiame.

Meie ei taha nüüd mitte terwet Rideoni lugu tema sõrdluskujulikus tähenduses ristikoguduse kohta läbi wõtta, waid ainult Jumala imelikku korraldust tähele panna, mis Ta Rideonile selle wiimase otsustawa lahingu kohta Israeli lugemata waenlastega andis, et sellest jumaliku walgust ristikoguduse waimuliku otsustawa lahingu kohta saada sel wiimasel ajal tema lugemata waenlastega.

Israeli waenlased oliwad lugemata kui „rohutirtsud“; sellewastu kogus ennast Rideoni ümber ainult üks wäike sõjawäehulgake, 32.000 meest suur. Aga eht küll see Rideoni sõjawägi wäike ja tähtsuseta oli, tema waenlastega Midjani, Ameleki ja kõige Hommitumaa rahwaga wõrreldes, kes kõik tema wastu seisiwad, siiski rääkis Issand Rideoni wastu: „Rahwast, mis sinuga, on palju enam, kui et ma nende kätte Midjanid annaksin, et Israel ei kuitte Mu wastu ütles: Mu käsi on mulle abi saanud. Ja nüüd, et kuuluta rahwa kuuldes ja üttele: Kes tardab ja wäritseb, see mingi tagasi ja rutatu usinaste Kileadi mäe pealt“, — ja rahwast läks tagasi 22.000, ainult 10.000 jäiwad järele.

Nõnda on ka ristirahwa seas sel wiimasel ajal Kristuse waenlaste hulk siin maa peal palju suurem kui tema eest wõitlejate hulk. Waimuliku Midjani, see on wõitluse laste, waimuliku Amaleki, usmata laste, ja Hommitumaa rahwa laste, selle ülestõuswa uue walguse, Kristusewastase,

föjawäed on praegu lugematad. Sellewastu on Issanda poole peal ainult üks wäikene ristirahwa hulgate.

Uga Issand ei taha mitte kõiti neid ristlinimeji, kes mitmesuguses eralduses uueste usku Tema sisse weel awalikult tunnistawad, Oma tulewases otjustawas lahingus, Tema läbimurdmisel tühjusest ja kaduwast elust Tema ülestõusmise auu sisse, tarwitada. Kui Ta kõigile usklikkudele ühesugust osa Oma tulewasest suurest wõidust annaks, siis sattusiwad need usklikud sellise hädaohtu, et seda wõitu enese usu headuse, eneste truuduse ja eneste äratenimise teoks pidada. Nad, wõib olla, ütlesiwad: Meie käsi on meid ära peastnud ja meid aulikule eesmärgile wiinud. Sellepärast lasseb Issand esmalt neid kõiti koju saata, kes tardawad ja wärisewad. Ja enam kui kaks kolmandikku Rideoni föjawäest, 22.000 32.000-st tuhandest mehest, on kartlikud ja hirmunud ja lähewad ka kõhe tagasi.

Issand ei taha Oma esimest otjustawat ülestõusmise auustusel läbimurdmat wõitu mitte kõigile usklikkudele osaks anda, waid ainult ühele wäikesele ärawalitud hulgatele. Tema ärawalitud ei tohi mitte kartlikud hirmunud olla, waid peawad Issanda järelkäimises julgust ja iseseiswust üles näitama, sellest hoolimata, mis teised inimesed arwawad ja ütlewad. Issand wõiks ju oma tööd, keda Ta meie päewil ristilõuguduses tema ette walmistamiseks aulikule suuremata elule läbimurdmisels nõnda korda saata, et kõik usklikud, kelle sees weel üks usufäde Tema sisse leida on, keda Tema töö sees ja Tema wäljaläkitatud iseäralikkudes kästudes tundma peaksiwad, Ta wõiks kõigi usklikkude järelkäimist Tema esimesele suurema aulise läbimurdmise wõidule paljude ärawõitwate tõenduste läbi sundida. Uga Ta ei tee seda mitte. Ta teeb palju rohkem seda, mis selle wastu on. See on tema tahtmine, et usklikkudest esmalt kõik kartlikud ja wärisewad tagasi astuwad. Ta teeb Oma tarkuses ligipeasemise tee Oma waimuliku Rideoni töö juurde nii raskets, et kõik, ka isegi usklikud ristlinimesed, kes kartlikud ja arad on, kes endid teiste inimeste mõjust ei wõi wabaštada, kes kartlikult küsiwad: Mis mõtleb see ehl teine mõjukas inimene? mis ütlewad minu sõbrad ja kodakondsed? mis ütleb minu leiwaandja?—mitte kaasa minna ei wõi. Ja mis tuleb sellest wälja? Enam kui kaks kolmandikku usklikkudest ristlinimestest ei wõi Issanda järelkäimises auustamisest inimeste ees endid mitte lahti kistuda (Joann. 5, 44. 12, 43). Kõiki neid ristlinimesi ei wõi Issand Oma Rideoni wäes mitte tarwitada.

Nende kahe kolmandiku nõtrade tagasiastumise järel jääwad Rideoni juurde 10.000 järele, kummetuhat kõrgemast waimulikust elust.

Uga Issand ütles weel kord: „Rahwast on weel palju. Wit neid alla wee juurde, siis tahan mina neid seal sulle weel enam läbi katsuda, ja see otgu nõnda: kellest Mina sinu wasku ütlen: see mingu sinuga, see peab sinuga minema; ega kõik need, kellest Mina sinu wastu ütlen: ärgu mingu see mitte sinuga, need ei pea sinuga minema“.

Ja Issand wiis rahwa alla wee juurde. Ühe wäsitawa päewateekonna järel, kus kõik rahwas elustawa ja karastawa toogi järele janu-

nes, wiibi need 10.000 ühe woolawa wee juarde. Ja nüüd pidi Rideon seda tähele panema, kuidas igauks oma jänu kustutas. Enamjagu heit-
firwad laldale eneste põlwepeale maha ja jöiwad jöest ofselehe oma
suuga. Aga kolmsada meest wötsiwad eneste käega jöest wett ja jöiwad
kääsest. Ja Issand ütles Rideoni wastu: „Ma tahan teid peasta nende
kolmesaja mehe läbi“. Ja teised ühelsatuhat seitsejada meest pidi Rideon
Sumala kääse peale koju saatma.

Need kümmetuhat on on tugewad ristiiinimesed, kes kartmata Iss-
sandat kogu maailma ees tunnistawad, kes walmis on Issanda eesti tulest
ja weest läbi minema. Ja siiski ei löiba nad köil Issanda otsustawa
auuliku wöidu wöitmiseks. Issand ütfinda tunneb Oma keisi, ja Ta teeb
ühe selge wahje selle uskliku tarja wahel.

Kauale waimulikku pöuaaja järel kingib Issand waimulikku hilise
wihma eluwett. Mönigi waimulikku elu jögi, mis ära kuiwamas oli, on
jälle wärsket weega täideud. Siin ja seal ärlawad ristiiinimesed pikasti
waimulikust unest. Jumalaföna saab siin ja seal jälle suure wäe ja önnis-
tusega kuulutatud, suurend hulgad tulewad jälle Issanda armulaua ligi ja
paljud tahawad Issandat ja Önnistegi at jälle kogu oma eluga t-enida.
Aga mitte köil, kes endid Issandast meie päiwil ristilöguduses uneste
elustada ja waimulikult kosutada lasewad, ei ole Issanda ärawalititud esitud,
tellede läbi ta ühte imelikku Rideoni wöitu Oma ristilögudusele kingib.

Issand teeb nende, meie päewil iseäranis ärganud usklikkude wahel
ühte Tema filmas tähelepanemisewäärt wahet. Ta proowib Oma keisi
selle läbi, kuidas nad seda Temast kingitud igawese elu wett jöowad.

Käsi on inimese keha küljes see liige, mille läbi inimene sööki ja
jooki oma suhu paneb. See käsi ristilöguduses, jelles suures Kristuse
waimulikust ihus, on need Issandast läkitatud tuenrid ja need Temast
ettekirjutatud korrapidamisid ja sakramendid, millede läbi Issand Oma keisi
ristilöguduses nende täielikku waimulikku toitu ja täielikku juhatusi annab.
Aga ainult mõned wahesed wötawad Issanda wäljaläkitatud käsud ja
esimdes reas Tema jälleantud apostliameti, Tema walitsust ja juhatusi
wastu. Oh, kui wäga wahje on neid! Neist 32.000 mehest, kes alguses
Rideoni juurde olwad tulnud, tegiwad ainult 300 wiimast proowi wee
juures läbi, nõnda siis wahem kui üks mees saast. Ja neist 10.000 tuge-
wast kangelasest tegi ta ainult üks wäga wäike osake selle wiimase Issanda
proowi läbi! Ja need Rideoni elunähtused wee ääres on just nende elu-
nähtuste ja läöielamiste kohased, mis Issanda ewangeelistid meie päewil
tunda saawad, kui nad usklikkusi Issanda wäljasirutatud käe peale, Tema
wäljaläkitatud apostlite peale tähelepanelikust teewad. Ka see suur usu-
kangelaste hull ei ole mitte heameelel walmis ennast Issanda käest Tema
täielikku tahtmise järele teenida lasta. Nad heidawad jooksma wee laldal
eneste põlwepeale ja jöowad ofselehe eneste suuga woolawast weest,
ilma et Issanda käe abi ja teenistust tarmitada.

Issanda käsi, apostlid ja enam eht wahem köil ettekirjutatud Iss-
sanda korrapidamisid ja seadmised on enamale jaole usklikkudele ja ärganud

ristiinimestele meie päewil üks pahanduseliwi, mille wastu nad endid tõukawad. Nad ei taha endid mitte Issanda wägewa läe alla paenutada ja endid Tema käest eluweega, Püha Waimu andega, wälja ehtida ja kõlgipidi korrake seada lasta. See läsi on nende meelest ennem üks tüütaw ja koormaw kitsendus, kui üks tingimata tarwilik teenistuse abjnõu. Nad tahawad kõike ainult otsetohe Issandalt saada, nad liidawad eneste Issandaga läbiläimise eesõigust, aga Issand i filma ees teewad nemad eneste rumalust ja kõlbmatust Issanda Rideoni wõilusels jse awalituks, sellega, et nemad tema wätjasirutatud parema läe teenistust, mis ta neile pakub, enestest ära lükkawad.

Ja kuidas saabi wiimaks Rideoni wõit lätte? Rideon jagas selle wäitefe sõjawäe — 300 meest — kolmeks hulgaiks, iga hulk oli sada meest juur, ja igamehele andis ta tema paremasse kätte pasuna ja pahemasse kätte sawiit kruusi, mille sees põlew tõrwas warjul oli. Ja siis tuli tema sõjaläst: Waadake minust ja tehke nõnda; ja waata, kui mina saan leeri otša tulnud, siis peab see sündima, et teie nõnda teete, kui mina teen. Kui mina pasunat puhun, mina ja kõit, kes minuga on, siis peate ka teie pasunat puhuma kõige leeri ümber ja ütleva: „Jehowa ja Rideoni mõel!“ Ja igamers jäi seisma oma paika, kuhu Rideon teda oli seadnud. Ja kui Rideon äkitselt bö'el oma pasunat puhus ja kõit need 300 meest oma pasunaid puhusiwad ja sealjuures eneste kruusid kätti murdsiwad, nõnda et nendes warjatud tõrwaste tule paiste wälja paistis, seal lastis Issand Oma imeliku mõju läbi niisuguse suure hirma kõige selle lugemata waenlasehulga peale tulla, et Rideoni ja tema wäe wõit filmapilgul otjustatud oli.

Niisamasugusele wõidule wiib Issand, see waimulik Rideon, Oma wäiteft efitute hulka niüüd Oma parema läega. Ta ehib Oma efituid Oma apostlite läbi pasunatega ja põlewate tõrwastega sauest kruuside sees. Need pasunad on aratamisehealed, mis Issanda ifilliku jälletulemise peale juhiwad, ja need põlewad tõrwased sauest kruuside sees on see Püha Waimu täituse läbi põlemasüüdatud esimese usu, esimese armastuse ja esimese puhastawa lootuse tuli sauest kruuside sees, neis weel mittemundatud, surelikkudes maapealsetes ihudes.

„Meil on jeesinane wara sauest riistade sees,“ ütleb apostel Paulus 2. Korint. 4, 7. Ei nähta ühe apostlite kätapealepanemise läbi Püha Waimu tulega täidetud Jeesuse Kristuse efitu juures esmalt loomuliku filmaga midagi iseäralikku. Nähtefse ühtesomasugust nõtra, etsklikku inimest, kui kõit teised inimesed on, nähtakse ainult ühte üsna lihtsat sauest kruusi. Aga kui üks niisugune Püha Waimuga uueste täidetud, pitfariga äramärgitud ristiinimene ainult Püha Waimu oma sees töötada lasseb, kui ta seda taewalikku tuld, mis Issand tema sees on põlema süüdanud, põlema lasseb, siis mõjub Püha Waim tema sees täieliku ettevalmistamist Issanda Jeesuse Kristuse päewa peale, seda ettevalmistust, mida ükski inimene ise-enelele anda ego ka oma wäe läbi lätte saada ei wõi.

Rideoni väikese wäe kolmeks hugaks jaotamine näitab, et ta waimuliku Rideoni wägi, kui väike ta ka on, siiski ühte kolmefordset wõidurikast sõjajõudu selle läbi awaldab, et tema waimulik rõõmus ilka kõige wägewama Kolmefordse nimel—Jsa ja Boja ja Püha Waimu nimel—peetakse.

Keed wähejed Rideoni kangelesed ei pea mitte edasi ja tagasi jooksuma, waid igailks temale kättenäidatud toha peal rahul seisma, filmad Rideoni peale pöördud, ja peawad otustawal filmapilgul ainult seda tegema, mis Rideon ise nende filmade ees teeb.

Nõnda ei pea Püha Waimuga äramärgitud Kristuse esitud ristirahwa seas mitte rahutult edasi ja tagasi jooksuma, waid rakkises miisatuses igailks ainult oma lohta, mis Issand talle on kätte näidanud, truult ära täitma. Kõik peawad usklikult oma pilgud oma Issanda ja Sunnistegija peale pöörama ja ainult seda tegema, mis Tema täieliku eeskuju kohane on.

Ja otustaw filmapilt tuleb, mis Issand Oma jälletulemise pahunat kuulda annab. Siis peawad kõik esitud selle ristilõuguduse täideläinud lootuse hüüdesse kaasa hüüdma. Siis kõlab see sõjahüüd: „Jehowa ja Rideoni mõel!“ Siin täideläinud Jumalafõna, täideläinud töotused ja täielik läbi-murdmine! Siis murdatakse, häwitatakse ja neelatakse meie sureliku ihu sauest krusid sellest seespidisest warjule pandud Issanda elust, mis meie sees on, ja senini warjatud tõrwas põleb nähtawas auustuses, ja kõik Issanda waenlased põgenewad hirmuga.

Lõpufõna.

Lõpuks pean ma apostel Peetruse hoiatust talle, armsad lugesad, meelde tuletama, nagu ta 2. Petr. raam. 3. p. 4. s. ütleb: „aga wiimisel päewil tulewad pilkajad, kes oma eneste himude järel elawad, ja ütlewad: kus on Tema tulemise tõutus? Sest ajast kui wanemad magama läinud ilmast ära, jääb kõik nõnda, kui looma algusest on olnud. Aga ärge elsiige mitte, sest kurjad kõned rikuwad head kumbed. Kui nüüd Issand Noa ajal inimisesugu tulewa nuhtluse eest hoiatas ja nelle 120 aastat meeleparanduse aega andis, mis ei peaks Ta seda ka wele päewil tegema ja Oma ärawalitud rahwale teada andma mil ajal Tema tuleb. Sest Issand ei wiivita mitte tõutust, nõnda ku mõningod seda wiivituseks panewad, waid Tema on pitka meelega meie wastu ja ei taha mitte, et mõned peawad hulla minema, waid et kõik peawad meeleparandamise kätte saama (2. Petr. 3, 9). Seepärast: tänan, kui teie Tema healt kuulete, siis ärge tehke oma südant mitte kõwaks: Ebrea 3, 7—8. A. R.

Trüki wigade õiendus: Minu poolt wäljaantud M. Normann'i ilmutuste raamatusse on järgmised trüki wead sisse sattunud, mida ära õiendada palun: 7-da lht., 3. ptk. 4. rida on: usklikude ära mõitmine, peab olema: usklikude ära mõitmine. 35. lht. 34. ptk. 6. reas peab olema: ja pöörge Mu poole Mu lunastud rahwas.

-.50

171.881